

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész övre
Félövre
Negyedövre
Egy óra

10 ft — kr.
5 " — " —
2 " 50 " —
1 " — " —

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **DR. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasabos petit sorost 5 kr. Nagybbr terjedelmű a többzet
hirdetéseket aiku szerint jutányos aron vétetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beigtatásért 50 kr

Bánffy-párti maszlag.

A fizetett röpiratok áradása utján „A szélső bal bukása“ czimmal, a Bánffy-kormány bérelt sajtó munkásai közül is egyik legvakmerőbbtől, aki Péteri Endre névre hallgat, jelent meg ismét egy férczelmény, amelyben a magyar politikai világ előtt, a „szélső-balt“ akarja lerántani arról a magaslatról, melyre, e Nemzet közjogi védelmében, nem tétovázó, tántoríthatlan kintartásával és hatalomra nem számító önzellenségével, a független Magyarország romlatlan gyermekei elismerésében helyezkedett, ennek az országnak jogait feladó, — csupán párhatalomért lázasan küzdő többség ellenében.

Oly hazugságokat gyur ez maszlaggá és dob ki a közönség közzé, amelyet még magyarságában, mint egyetlen kincsében romlatlannak lát és a függetlenségi elvekhez hűnek tart, de a választási vesztegetések sikerétől elkapatva — elbolondíthatónak és félrevezethetőnek is, hogy az a 39. tizenhatodrészes iv-lapos füzet, amelyre le van nyomva, méltán volna nevezhető *Bánffy-párti hazugságok gyűjteményének*, vagy *hiszékenységek kizsákmányolására számító hazugságoknak*.

Nem ismeretlen napjainkban a sajtóval való visszaéléseknek e módja. Mint a pöfeteg, romlott, füledt légben a penészes talajon: úgy termettek rostanában, kisebb-nagyobb paskillusok, az ellenzék nyilvános meghurcolására gyártott gúnyiratok. — Osztották pénz nélkül uton-utfélen; betolakodtak velők házakba, üzletekbe, iskolákba sat. sat. sat; tukmálták bódogra, bódogtalanra... hadd terjedjen... a magyar nép szereti a ponyva irodalmat, az ingyen-olvasmányt még inkább... hisz a nyomtatott betűnek s lesz, aki a Bánffy-bérenczek által szórt *maszlagot* is elnyeli. Hadd bolduljon tőle... megfogni csak ugy lehet.

Ezeknek a firkáknak is egyik torz példánya Péteri Endrének: „A szélsőbal bukása“ czimet viselő paskillusa... a piszkosok közül talán a legpiszkosabb, a hazugok közül a leghazugabb; mely a nyilvánosság előtt folyó tények, — a nemcsak észlelhető, hanem érezhető igazságok meghazudtolására vállalkozott.

Nem árt ha olvasó közönségünk e tartalmában, czéljában veszélyes *maszlaggal* megismerkedik, amely legutóbb került ki, a béketárgyalásokat, huza-vonással, ön-párturalmi célért sikertelenné tenni törekvő Bánffy-rendszer méregkötlyvasztó konyhájából.

A békét megkötötték, tehát elkésettnek látszik annak a fércz-műnek hatása

s feleslegesnek immár vegyelemző ismeretése és valódi értékére, vagy inkább értéktelenségére leszállítása? ... Nem! A *maszlag*, betűkben a nép közzé el van szórva s veszélyes hatása nem mult el. A Bánffy-harczpartiak letehetik és le is teszik a fegyvert s opportunus Pálfordulással Széll Kálmán köré sorakoznak s ismét kormánypárti többséggé lesznek anélkül, hogy méregfogaikat végleg kitérték volna s lesni fognak az alkalomra, amikor ismét ártalmasokká lehessenek. Jó lesz erről el nem felejtkezni! ... És rá készen lenni! ...

I.

A századvégi kurucok.

Első fejezete Péteri ur paskilljának: „A századvégi kurucok.“ Arczátlan hazugság rideg cynizmusával azt akarja ebben elhitetni, hogy „a függetlenségi párt programja elzüllött, nyomtalanul pusztult el.“ Ebben az időben kiáltja ezt, amidőn már előtte sem lehetett bizonytalan, hogy éppen az a kormányfő, akinek ő bérencz írója: megbukott s vele együtt elzüllésben van a háboru-párt, mely éveken keresztül üzte az ország közjoga sérelmével azt a bűnös visszaélést, amelynek megszüntetésére az ellenzék minden párt árnyalata szövetkezett legutóbb, a függetlenségi párttal, magokéva tevén ennek soha meg nem változtatott, fel nem adott és fel sem adható programját: Védhető jogok tovább fejlesztése; többek kivivása alapján felépíthető független magyar nemzeti állam. Lépésről lépésre való kibontakozás, az államélet fejlődését bénító közönséges nyögökből. Le a politikai erkölcsében megromlott párturalommal! Vissza kell állítani az alsúlyedat parlamentárizmust a maga hamisítlan értékére és tiszteletreméltóságába sat. sat. sat. ...

E szövetségben mondja bukottnak a függetlenségi párt programját a Bánffy-párti szócső; holott a többi ellenzéki pártok csatlakozásukkal a függetlenségi párthoz: éppen azt ismerték el, hogy ez a párt vall egyedül, sallangok nélküli egészséges elveket, amelyeken a pokol kapui sem vehetnek diadalmat; ennek zászlójára van felírva az a jel, amelyben a Magyar Állam valóításáért való harcztot győzelemmel megvivni lehet.

Mert habár a Nemzeti- és Nép-párt az 1867-es alapon állanak is, amely Magyarország független államiségának kibontakozását évtizedek óta gátolja; de midőn látták, hogy a korrumpált többség még azt a kevés jót sem használja ki, ami abban bennmaradt, sőt ez országot méginkább és örökre be akarja hajszolni

az Ausztriával való közösségben rejülő függő viszony szövevényébe: át kellett látniok és átlátták, hogy — ami volt mindig — az mais a függetlenségi és 48-as párt: — valódi közjogi ellenzék, — a történeti jogok és törvények által jogosult független Magyarország magát soha fel nem adó gárdája s ami ennek zászlóján írva van: „in hoc signo vinces!“ tehát az ezzel szövetkezés hazafiui szükségyszerűség, mert csak így lehet a nemzeti közvélemény legmagasb ítélete alá állítaniok azt az erkölcs és jogtaposó pártot, amely előtt csak egyetlen cél van: az önző párturalom, amely hivei hasát megtölti, de a Hazát szolgaságba és nyomorba taszítja.

Bizonyára az a párt, amely a Haza függetlenségének eszméjét vallja születése óta, aminek megvalósítására tántoríthatlanul munkált — felszázados életében, mert hiszen nem 1867, — hanem már 1848 — óta él e párt: az nem szegődik uszályhordozójává sem egyik, sem másik pártnak; legkevésbé szegődhetik pedig azének, amelyről — Péteri ur mondja — vezére Apponyira czélozva: „semmitől sem fázik jobban, mint a függetlenségi eszmétől.“ Ellenzéki pártok közt lehetne feltételezni ilyet a legrosszabb akarat nélkül?

A függetlenségi és 48-as párt az ellenzék szövetségében is fenntartotta és fenntartja eszméjét, munkairányát és végcélját. A szövetkezés nem egymás alatt, hanem egymás mellett ismeri a feleket; akik ha elérték a szövetkezés célját — miként most már egyelőre el is érték: nélkülözhetik egymást, elválhatnak s azután egymás ellen is küzdhetnek, ha t. i. más eszméik és céljaik is vannak, a melyek egymással homlokegyenest találkoznak, aminthogy a nemzeti és néppárt eszméi közt s céljában van is oly elentéteesség, amelylyel a függetl. és 48-as párt nem vállalhat egységet.

Becsületökre válik azonban, hogy azokat az ellentétes elveket félretették addig, amíg a Bánffy-kormány megbuktatására néző közelebbi és legsürgösebb hazafias cél nem sikerült. Azok az ő különleges pártelveik a függetlenségi pártot soha meg nem téveszthetik és saját főczéljától, a haza és nemzet boldogságának kivivása munkájától és a demokráciában kifejezést nyerő humanizmus terjesztésétől felre nem térítik.

Vajjon Péteri ur könyei azért folynak e tehát, hogy „a szélső-bal programja veszendőbe jutott.“ Ó nem! ... krokodil könyek azok — azt szeretné, ha valósággal veszendőbe jutna a program s vele együtt a párt. Mert a ku-

Nagyobb műkövác munkák
templom és sírkertések készítése

nak

ében

re.

ra vonat-

ati jogukat

f. évi Már-

tkári irodá-

l kezdve a

óság.

ítva
ében.

broszok,
gy szét-

emruhák

K.

rucz veszedelmes fajtája a magyaroknak a labanczok szemében — még ha „századvégi“ is. S midőn a fuzió ijjesztő rémét látják s azt vélik, hogy a kuruczok is akarják, hát elhiszik, hogy már akkor meg is lesz.

Hát ne rémülözzenek a Bánffy liga, ne féltse mindenhatóságát attól, hogy a fuziót a függetlenségi párt akarná. Ez gyermek mesének ugyan megjárhat, de határozottan — nem igaz. Nem ártana ugyan, ha egy kis keresztelés, egy kis beömlesztés által vegyitnék s lehetséges hogy talán javítanak is a többség romlott vérére s a hatalmat, amely eddig az ő kizárólagos monopoliumuk volt, kijebb terjesztenék s minél többekkel osztanák meg; mert ez, amint a fuzió barátai vélik, jobb keringésbe hozná az elbizakodottságban poshadni indult véreket s talán önmagok is nyernének ilyes kísérlettel s nincs méltó okuk a *homogen 1867-es alapon álló elemek* fuziójától bőszerűsbe jönniök, amint jön a bivaly, ha veres kendőt lát . . . Hisz a többség, amelyre oly kevélyen hivatkoztak: méginkább az övék lenne. De a *függetlenségi pártnak tulajdonítani az Apponyi párt fuzióját*, mégis csak tulfeszített rémlátás . . . jobban mondva: a függetlenségi párt diszkreditálására kivetett háló, de amelyben igen kevés hiszékeny baleket foghatnak meg.

Lehet, hogy a „Nemzeti párt“ nem volna idegen ettől s javultak az ellenzék szövetezése által kivívott siker nyomán, kormányra-juthatási aspirációi, amelytől kétségen kívül nem volt idegen. De hisz megváltak ez aspirációk a szövetezés előtt is és maga Bánffy kavarta ennek a kovászát. Legalább a Bánffy—Horánszky affairet megelőző és kipattant nyilatkozatok, határozottan erre mutatnak. Elkészült dolog tehát a függetlenségi pártot

Ha . . . .

Hogyha tudnád, látnád, mit szenvedek érted, Óh! de megátkoznád csalfa hűtlenséged. Koszorút kötöznél, könnyved hullóa raja Meghalt boldogságom sötét fejfajára.

Óh! ha tudtad volna, mennyire szeretlek, Nem huzcolna vállam nyomasztó keresztet. Lihegő ajkaim nem atkot szórónának, Csak örökre Téged, Téged csókolnának.

Óh! ha tudtad volna, mennyi dicső, szépet, Dalolnék Te rólad, dalolnék Te néked, Nem törted vón ő-sze, sovargó bús lantom, Elmerengőél sokszor anyi édes hangon.

Óh! ha tudtad volna! . . . De már vége, vége . . .

Itt allok egyedül csillagtalan éjbe, Az én atkos sor-om karhozottak sorsa, — Hogyha tudtad volna, óh! ha tudtad volna! . . .

Fisch Ignác.

Egy csókért.

A Debreczeni tárczája.
Irtá: **Maiserey René.**

— Kiváncsi vagyok — kezdte megint tréfálkozva Fontanelles — hogy ugyan micsoda jó lélektől örökölhetném azt a kis milliót, mely szerény és egyszerű igényeimnek éppen elegendő volna. De ha megessett volna velem — és kit nem érhet ilyen baleset abban a kockajátékban, melyet életnek hív-

fuzió-csinálással vádolni, A farkas és a bárány meséjét juttatja eszünkbe e Bánffy-párti praktika s elmondhatja a függetlenségi párt is, amely nyílt kártyával játszik, a hamis játékban járatlan s az ellenzéki szövetezés még akkor nem is jött létre: „Equidem natus non eram.“

A függetlenségi és 48-as párttól megcsinálhatnak egy új fuziót; de ez azt nem csinálja. Ha létre jön: úgy tekintí, mint a vele ellentétes elemektől megtisztulását a valódi közjogi ellenzéknek. És ez nyeresémi volna rá nézve, mert mindinkább felismerné, hogy kik nincsenek vele s tisztában volna: kikkel s miként kell harcolnia.

A fuzió a függetlenségi pártnak nem eleme; de nem is fél tőle. Mert habár a Tisza-fuzió hozta létre azt a szörny-szülöttet, ami a most lejárt kormány-többséggel s ennek hitvallása a korrupció-rendszerévé nőtte ki magát, amelynek éh-gyomra mindent felemészített a mi szent és magasztos volt s kielégíthetetlen Molokhként több és több után ordított: de nem tartott örökké . . . *megérdemelt sorsát egyelőre elérte.* A függetlenségi párt a fuziótól távol tartotta és tartja magát. Ment is maradt és marad a fuzió szörny-érintésétől s mint tiszta erkölcsihez hű párt — netalán kényeszerítő körülmények közt maga, vagy ha még lesznek, más ellenzéki pártokkal szövetségben, mindig felveheti és fel is veszi a harcot egy újabb fuzióból támadható erőszakos többség, erkölcsöt és jogot tapodó visszaélései ellen; mert neki a számtöbbség ellen meg lesz önzetéből és a hamisítlan nemzeti közérzéből merített ereje.

Nem lehetetlen egy olyan korrumpált jövő s Péteri ur talán az első — 1875 — fuzió kohójában átforsasztott többség tükréből írta ki ezt a szomorú

nak? — mondom, ha megessett volna velem, hogy miot Septaines barátunk egy reggel, én is levelet kapok valami közjegyzőtől, melyben egészen varatlanul értésekre adatik, hogy valami vén svájci kisasszony, kinek eladdig híret sem hallottam, mindeu vagyonát reám testalta, megvalom, én is szentül hittem volna, hogy egyik pajtásom akar felülteni. Bizonyára — gondoltam volna — be akarnak ugratni valami utazásba, hogy az egész klub mulathasson rajtam és könnyű szerrel megszabadulva tőlem, elfoglalják helyemet egy meleg ágyban, a hol az ember nem unatkozik. Én is úgy tettem volna, mint Septaines és hideg vérrrel gyujtottam volna szivarra ezzel a kétes értékű papirossal. Kiváltképp, hogy Septaines hosszas bolyongás után épen most akadt a hű barátóra, a ki megjavítja az embert, felelteti a régi szenvedéseket s újra megbékíti az embert a szerelemmel.

De a közjegyző, szerfölött meglepetve, hogy ime akadt ember, a ki nem siet a szerencse karjaiba, sőt némi megvetéssel fogadja a hírt, melytől minden más ember megbolondult volna, újra irt Septainesnek. A szabályszerűen kiállított hivatalos felszólítás határozott hangjára, ambar hasztalan törte a fejét ezen az érthetetlen, homályos rejtélyen, Septaines, általános örököse Kuntzler Dorottya kisasszonynak (igy hívták a tiszteletreméltó és koros személyt, ki neki tisztességes megéltést akart biztosítani), végre rászánta magát az utazásra.

És csakugyan talált Lausanneban egy végrendeletet, kiállítva a törvény minken szabványa szerint, melyben még a legagyafurttab-

századvégi igazságot: „Perverszítással van tele a mai kor levegője.“ E szólam ugyanis egészen rájuk illik. De a mikor egész kéjveléssel dobálják ki a függetlenségi pártra az erkölcsi gyilkot, az rájuk pattan vissza s „önnön magukon végzik az erkölcsi öngyilkosságot“ . . . A függetlenségi párt élete mocsoktalan lap, programja örökéletű, miként a Haza élete, amelyet hiven védelmez és jogainak teljességre megszerzésével akar fényesebbé és biztosítottá tenni. Amikor ez a párt megszűnik: akkor Magyarországnak már nem is lesz szüksége erre a pártra, mint különleges közjogi ellenzékre, mert független boldog államiságában minden párt egyesül és lesz egy akol és egy pásztor, együtt él a farkas a bárányval megszélidülve . . . Amikor pedig — Isten óvjon ettől! — végképp' elbukott: akkor . . . Magyarország életének napjai is meg lesznek számlálva.

—a—r.

A helyzet.

S z é l l Kálmán a béketárgyalásokat az ellenzékkel szerencsésen befejezván sietett fel Bacsbe, hogy referáljon a királynak a gyors és tartalmas sikerről. Nem úgy ment még fel mint miniszterelnök, nem is használta a hivatalos szalonkocsit, csak egyszerű személyvonaton utazott és magán szállást vett, pedig magával vitte a miniszteri név-ort is. Szerényességéből azonban ki kell bontakoznia, mert referálását a béke megkötéséről elismeréssel fogadta a király, s átadta neki a miniszterelnök önkormányts már Széll Kálmán miniszterelnök nyújtotta be a miniszterek névsorát. Mire a lemondásokra a névszerinti elfogadasi, és ugyancsak a névszerinti kinevezési okmányok állit attak ki, a már általunk mult heti lapszámunkban előre közölt lista és sorrend szerint:

prókátor se találhatott volna ürügyet amolyan vegnelkül való örökösödési pörre, melyben végül senki sem tudja kinek van igaza.

De Septainest még ekkor is lekirufordalás tartotta vissza. El szabad-e fogadnia ezt a kilencszáz ezer frankot, melyhez nem tudja, mi jogon jutott, szabad-e megfosztania valószínűleg szegény rokonait ennek a keszélyes ven leányának, a ki tud' Isten mért, éppen őt akarta gazdaggá tenni? És valóban őt értette-e? Hátha tévedés van a dologban? És ha nem, mi a nyitja ennek a különös rejtélynek?

A közjegyző megint bizonyítgatni kezdte, hogy Kuntzler Dorottya kisasszony mindig egészes volt testben és elmében, mintaképe az erénynek, a mi különben nem került nagy megerősítésbe, mert bizony szertelenül csunya volt szegényke. Aztán az ilyen végrendeletek nem is olyan ritkák; talán valami régi családi emlékre, valami elfeledett történetre a forradalom idejéből stb. efelére vezethető vissza. És mindenekeelőtt Isten edemányanak kell tekinteni az ilyen gondviselés-szerű örökséget, akarcak a lutri-nyereséget és — el kell fogadni.

És Septaines felig meggyőzelve, arvelte a számtalan értékpapirt, meg Kuntzler Dorottya kisasszony negy emeletes házat, sőt kis barátónjével be is költözött az egyikbe; elfoglalta a szőnyeges, csöndes szobákat, a messzenyuló szép kertet, ahol rózsafák és jázmin bokrok a kis tó fölé hajolva szemlélgették magukat a sima víztükörben s ahol Dorottya élte le nyugodt és egyhangú éveit. És egy napon egyike által ama véletlennek,

ma d. e. fogadta a hajón Szapary László gf. kinek kíséretében Gaál Tibor min. tan. volt. A főherceg körülbelül fél óráig beszélgetett a kormányzóval és élénken érdeklődött a magyar kikötőváros ügyei iránt. Később a főherceg V a l e n t s i t s Antal dr. podesztát fogadta.

Párisi események.

Páris, febr. 27. A „Debr.” ered. táv. Loubet köztársasági elnök ma a nemzeti republikánusegyesület választmányát fogadta, arra ösztönözte az egyesületet, hogy a nevelés és megnyugtató művét folytassa és kijelentette, hogy semmi sem fogja őt visszariasztani attól, hogy hivatását teljesítse.

Páris, febr. 27. A lapok azt hiszik, hogy a vizsgálat a Deroulede ügyben még néhány uapig fog tartani. A *Matin* szerint a hazafias liga helyiségeiben tartott házkutatások alkalmával kiderítették, hogy Deroulede eljárása nem vezethető összeesküvésre vissza, sőt ellenkezőleg Deroulede saját elhatározásaiból önállóan cselekedett.

Izraelita nőegyleti bál.

Az idei téli mulatságok legsikerültebbjeinek egyike a debreczeni izr. nőegylet által rendezett «debreczeni vásár» volt. Ez az exentrikus, kitűnő eszme, a híres debreczeni vásár utánzása, magában rejtette a sikert és a legnagyobb örömmel konstatálhatjuk, hogy a fényes multság a legmerészebb reményeket is tulszárnyalta és minden várakozáson felül sikerült.

Az «Arany Bika» szálloda szép táncsterme gyönyörű képet mutatott tegnapelőtt este. A csinosan díszített terem művészi freskói kitűnő kiegészítő részét képezték a különféle sátrak, csárdák, panorámák és más vásári látványosságok sikerült összeállításának.

A multság este 9 órakor vette kezdetét a csinos jelmezekbe öltözött hölgyek és urak nagy lakodalmi felvonulásával. Mindjárt ezután Erber Margit és Kemény Klára k. a. nótáikkal gyönyörködtették a tapsokkal nem szűkölködő közönséget, mely nagy élvezetét lelta a szellemesen összeállított vásári látványosságokban.

Tetszett még a Gulyás Miska és Káposztás Sári érzékeny története, a mihez Balogh Vilmos máv. mérnök rajzai után készített plakátok szolgáltattak a magyarázatot.

Külön említést érdemel a cigány sátor, hol szebbnél-szebb cigányleányok vetettek a kártyát, minden jókat jósolva az aranyifjúságnak.

A vásári murit csakhamar követte Ráczy Károly éltető muzsikája mellett a táncz. A csinos gazdaszonyok sátraiban hangos kurjongatások között éltették a veresoru Bachus Istent, mely az este hívei nagy számán örömmel legeltette szeméit.

Az első négyest különben 120 pár tánczolta.

A jelen voltak névsorát a következőkben sikerült összeállítani.

Asszonyok: dr. Löfkovits Mártonné, Fürst Ödönne, Nagy Jakabné, Kesztenbaum Jónásné, Preiler Salamonné, dr. Glück Gezané, dr. Balkányi Edéné, (magyar menyecske) Erős Jakabné, Boros Izidonné, Kacz Hermanné, László Albertné (eleven ujság) Popper Mórné, Rozenberg Mórné, Ungár Albertné, Weisz Sándorné, özv. Altmann Józsefné, dr. Altman Béláné, Jónas Mórné, Spitz Gyuláné, Schwarz Vilmosné, Schwarz Nathanné, (Tatatóváros), Lusztig Dezsóné (colgar kosztüm), Feldmann Mártonné, Steiner Gyuláné, Klein Dávidné, Szánthó Győzőné, Fischbein Ignáczné, Link Lipótné, Erber Vilmosné, Feuer

Ignáczné, Flaum Martonné, Rozenthal Danielné, dr. Kemény Mórné, Rozenfeld Salamonné, Biedermann Józsefné, Hoff Lajosné, Nemberger Ignáczné, dr. Hütter Károlyné, (magyar menyecske) Hidvéger Albertné, Hochfelder Jakabné, Kun József, Markus Miksané, dr. Moskovics Jenőné, Simlovics Mihályné, Steiner Jakabné, Weisz Sándorné, Feldman Danielné, Mandel Rezsóné, Gergely Hermanné, Fürst Lajosné, Vértés Henrikné (Arad) özv. Schirt Jakabné, Goldstein Sománé, Goldstein Markusné, Löfkovits Arthurné, Klein Lévine, Frölich Simonné, Thieszemer Arthurné, Weisz Jakabné, Lusztig Károlyné, Ranunkel Edéné, Kohn Gézané, R o s e n t h a l Jenőné, Pleischmanné, Mendelovits Lajosné (debreczeni civis menyecske), Reichmann Arminné, Kadarasz Gy. né, Szücs Mihályné, dr. Preud Jenőné, Csengeri L. né, Kende Sándorné, Bechert Manoné, dr. Brucker Ernőné, dr. Varga Emilné, dr. Nagel Zsigmondné, Markus Sándorné, Mauber Salamonné, Rotchnick Emilné.

Leányok: Weisz Ilonka (Tündér) Fischer Margit (bohóc), Spitz Sarolta Arad (paraszt leány), Fischbein Ilonka (pásztor), Weisz Heléna (torockai paraszt), Schwarz Zseni (paraszt leány), Rosenberg Laura (szerb), Rosenberg Ilona (szekely leány), Lukács Erzike (kalotaszegi), Weisz Olga (gömöri), Mandel Margit (kalota), Spitz K. (paraszt), Spitz Rózsa (alföldi paraszt), Feldman M. (cigány), Schön Hermin Groszmann Emilia, Groszmann Laura, Steur Szeréna (cigány), Kain Ida, Erber Margit (baba), Kemény Klára, Bechert Ilona, Rosenfeld Mariska, Hidvéger Róza, Fayer Kata, Römer Janka, Winjer Laura (paraszt) Hidvéger Giza, Feldmann Regina, Schfi Leona, Goldstein Jolán (Franciaia) Bruch Leona, Klein Aurélia, Szücs Viola, Csengeri Gizella, Ernst Elza, Fleischman Margit, Sinai Ida, Glück Róza, Fried Ela, Kepes Heléna, Grünvald Rozália, Biró Feida, Czégely Ilon, Czégédi Anna.

H I R E K.

Multságok sorrendje.

M á r c z. 2. Postatisztek hangversenye a Margit-fürdő disztermében.

M á r c z. 4. Kereskedő ifjak táncmultsága a „Bika» disztermében.

A Csokonai kör estélye.

Tegnap este tartott a »Csokonai kör» egy nagyon kedélyes és tanulságos estélyt a »Bika» disztermében. A magasabb tudományos kérdések iránt őszintén érdeklődők és városuk oszlopos férfiai igaz gyönyörökkel vettek részt ez estélyen, amelyen jelen voltak:

K i s s Áron, a tiszántuli egyház kerület püspöke, S z é l l Farkas a Csokonai Kör elnöke, B e r n a t h Elemér kir. táblai elnök, G é r e e s i Kálmán és K o m l ó s s y Arthur a kör két alelnöke, dr. B e n e d e k J á n o s, a Csokonai Kör titkára, dr. Bartha Bela jogakadémiai dékán, B a l o g h Ferencz, C s i k y Lajos, debr. főiskola rektor professzora, S z i n n y e y Gerzson.

Az estély fénypontját emelte Szinnyey Gerzsonnak, a sárospataki főiskola kiváló tanárának beható kutatásról s nem közönséges mügondról tanuskodó felolvasása képezte. — Felolvasása által hü képét tárta elénk a 18. század erkölceinek, szokásainak s mozgató eszméinek.

Ez értekezés minden mondatában rendszeres tanulmány s minden mostanra kiterjedő gondos figyelem, tántoríthatlan nemzeti és hazafiai érzés hatalmas mérvben nyilatkozott. Ezen eszmegazdag s erőteljes nyelvezettel s hamisítatlan nemzeti érzéssel megírt értekezés mindnyájunkat igazán gyönyörködtette.

s a legőszintébb e ismerést keltette sziveinkben e tudós szerző iránt.

Ezután a »Petőfi dalkör» Csokonaiak a tihanyi Echohoz című ismert dalát megragadó szépséggel adta elő. Azután egy vig monologot adott elő Szabó Gizelle sok közvetlenséggel és bajjal, miért is méltán kiérdemelte a gyönyörködő közönség többször nyilvánuló tapsait. Ezután a »Petőfi dalkör» néhány magyar nótát adott elő szokott erővel és művészettel, melyet a közönség szintén igaz elismerésével tüntetett ki.

Ezek után kedélyes társas vacsora következett. Pohárköszöntőket mondtak Géresy Kálmán, Balogh Ferencz, Csiky Lajos, Szinnyey Gerzson, Bernáth Elemér, dr. Benedek János, Bartha Mór. Dr. Benedek közkívánatra humoros költeményeket adott elő zajos tetszés mellett. Lakoma után tánc volt, melyben a négyest 50 pár tánczolta. Szóval az ünnepély része is gyönyörűen sikerült. Az ott levők egy kedélyesen tanulságos estének jóleső érzésével távoztak el. Hisszük, hogy a két főiskola közt eltérő theol. irányzat miatt fenálló ellenszenv megszüntetésére s az igaz istentéri szeretet és barátság erősítésére ez este jelentékeny befolyást gyakorol.

* **Presbiteri közgyűlés.** A debr. ev. ref. egyháztanács tegnap d. e. Kiss Albert képviselő és Simonffy Imre főgondnok, polgármester kettős elnöklés mellett közgyűlést tartott, a melynek legfontosabb tárgyaitól lapunk más helyén számolunk be. E helyen arról emlékezzük meg, hogy a felső leányiskola tanerőinek korpótlekűge az ingyen iskoláztatási alap terhére véglegesen rendezett. Továbbá a Vecsey-Bruckner templomépítési alap tulajdonát képező s házhegyekl áruba bocsátott majorsági földből közutnak kiszakított területért kívánt kárpótlás tárgyalására kiküldettek Kiss Albert, Kovács J., Szinay Gy. Sz. Szabó László. A városi tanácsot pedig a tárgyaláson Komlóssy Arthur, Abraham László Aczél Géza és Oláh Károly képviselik. — Az egyházmegyei és egyházkerületi tisztviselők választásánál gyakorolt tizes szavazati jogra nézve kimondta a presbiterium, hogy a tíz szavazat negilleti a debreczeni egyházat s ebben az értelemben tesz jelentést az egyházmegyének.

* **Theoria és praxis.** Jó Darányi Ignác földmívelési miniszter belátva Magyarország gyümölcsészet terén elmaradt voltát, számtalan lapban hirdeti, hogy gyümölcsészeti tanfolyamot rendez papok és tanítók számára. Ez az a két testület, melyet minden társadalmi, közéleti és közgazdasági bajnak elenyésztetésére hivatottnak tart Jókay et Comp. Ugyanez a két testület az, melynek saját bajai orvoslását a jövő századoknak hagy fen Jókay et Comp. Sajátosságos dolog! A kinek Magyarország csak szűkebb hazája, Ausztria pedig a tagabb, az apellál arra két testületre, melynek e világon e hazán kívül nincsen más hazája és nem is kell! Még sajtóságosabb, hogy e két testületet még akkor is megakadályoztatják Jókay et Comp, a mikor hazafiságukra apellálva üdvös és hasznos tevékenységüket akarják igénybe venni. Teszem azt: most 60 tanítót és 20 papot vesz fel Darányi a gyümölcsészeti tanfolyamra, de azért a hirdetményt 40 ezer embernek adja ki. Az állam e felveendő 80 embernek fizetni fog 3 kor. napi díjat és 30 kor. utiköltséget. Summa summarum, elkölt az állam 4—5 ezer koronát s ennél többet bevesz a felvételre jelentkezők kérvény, bizonyítvány és pósta bélyegzés fejében. Az állam nyerni fog e kislelkűséggel a kicsinyt

sziveinkben
konainak a
megragadó
monologot
lenséggel és
a gyönyör-
aló tapsait
ny magyar
művészetet,
lismérésével
vacsora kö-
dtak Géresy
ajos, Szinney
edek János,
matra humo-
tetszés mel-
yben a né-
ünnepele e
ott levők
k jóleső ér-
y a két fő-
miatt fean-
az igazítást
ére ez este

A debr. ev
ss A bert le-
Imre főgond-
klés» mellett
legfontosabb
zámolunk be,
hogy a felső
gye az ingyen
esen rendezte-
templomépí-
zheyekül ár-
öztünk kiszá-
tárgyalására
J., Szinay Gy
ácsot pedig e.
brahám László
viselik. — Az
tisztviselők
avazati jogra
hogy a tíz
ni egyházat s
ést az egyház-

Darányi Ig-
látva Magyar-
rén elmaradt
i, hogy gyű-
papak és tá-
stület, melyet
ségi es kör-
re hivatottak
a ket testület
slását a jövő
Comp. Saját-
rszag csak szü-
a tagabb, az
lynek e világos
hazája és nem
gye e két tes-
lályoztatják Jó-
águkra apellálva
égüket akarják
most 60 tanítót
a gyümölcsészet
tm-nvt 40 ezer
e felveendő 80
api díjat és 30
mmárom, elküldt
s ennél többet
kérvényt, hi-
fejében. Az ál-
gel a kicsinyek

magylelkűségén vagy 5 ezer koronát. Ime ez a theoria és a praxis. Vakulj papság és tanítósság!!

* Gyorsíró verseny. Folyó hó 26-án d. u. 2 órakor élénk érdeklődés mellett tartotta meg a Detreczeni Főiskolai Gyorsíró-egylet felelős írásversenyét. A versenyben számosan vettek részt az egylet tagjai közül. Érdekes volt látni, hogy a versenyre jelentkezők mint igyekeztek egymást felülmúlni. A verseny eredménye a következő: I. kezdőknek a díjat Csobán András 5. o., 2. díjat Liszkay Tibor 7. o. nyerte el; megdicsértettek Bóné Endre 6. o., Madai Gyula és Sik A. 5. o. II. Haladóknál elsőt Nagy F. 1. jh. 2-at Balint A. 6. o. III. Gyakorlóknál. 180 szótagos versenyenél (percenként) B. Toth J. 8. o., 160 szótagos Szabó Ernő 7. o., 140 szótagos Toth Dezső 7. o. A verseny a nyertesek eljenzése közt ért véget.

* Tömeges betörések. Az éjjel egy jól szervezett betörő banda garázdálkodott a városban, vagyis inkább annak kültelkén. A sesta és újkert táján levő nyaralókat törték fel és ösmereitlen betörők és összeszedve mindenféle ingóságot, óriási kárt okoztak.

Bűnös manipulációjukat észrevétlenül csakis úgy kövehtették el, hogy az örök a dermesztő hideg elől jobbnak tálálták a meleg szobában szunnyadozni, mint a közbiztonságra felügyelni.

A mez rendőrségnek kellene arra a tájakra rendőröket kiküldeni, de úgy látszik nem gondoltak avval, hogy lesznek élelmes tolvajok, kik fel fogják tudni használni a rendőrség hanyagságot gonosz térvük vágásvitelére.

A sesta kertben Nagy Sándor ügyvéd nyaralóját törték fel, a melyből nagy mennyiségű fehérneműt és több értékes tárgyat elloptak. Klei n Jakab posztókereskedő szemben lévő házat is feltörték s különféle ruhaneműeket, szőnyeget és függőnyt eltulajdonítottak.

J u h á s z József szappános házába is behatoltak, az éj lovagjai, de üres kézzel kellett tá.ozniok, mert semmiféle értékes tárgyat nem találtak.

Befejezésül O r o s z István ev. ref. főiskolai tanár nyara ójába hatoltak be s rengeteg ruhaneműt egyéb apró-cseprő tárgyakat elvitték. A rablott tárgyakkal, úgy látszik, nem l-hettek megelégedve, mert a boros pinczét is feltörték s egy pár liter bort magukkal vittek. Aztán a mi bort nem vihettek el, azt szépen kieresztgették a földre.

A betörők garázdalkodását csak reggel felé vették észre. Azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, a mely a legszigorubb nyomozást indította meg, de a betörők kiletét idáig még nem sikerült kideríteni.

* Komjáthy Nyiregyházán. A nyiregyházi szinügyi bizottság csütörtök délutáni ülésében elfogadta Komjáthy ajánlatát és neki a nyári hónapokra a nyiregyházi szinkört díjmentesen átengedte. A szinkortulást ennek következtében május 15-én megy át Nyiregyházára, a hol két hónapig fog működni.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, barátok és jó ismerősök, kik imadott nőm, szül. Frankovszky Berta temetésén megjelenni s ez által az engemet és családomat ért mérhetlen csapást enyhíteni szivesek voltak: fogadják ez uton is szívből jövő halás köszönetemet. Debreczen, 1899 február 26-án idős K o n c z Lajos, az egész család nevében is.

* Tisztújító közgyűlés. A „Bikur-Cholim» debreczeni betegsegélyző-egylet f. hó 26-án tartotta tisztújító közgyűlését ritka érdeklődés mellett. Az 1898. évről szóló be-

számoló jelentés és zárszámadás előterjesztvén és helyeslőleg tudomásul vétetvén, az előjárásnak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott és a felmentvény megadatott. A választás eredménye a következő: Elnök: Rosenberg József; alelnök: Csengeri Imre; pénztáros: Rosenberg Simon; elnök: Schwarz Fülöp; betegsegélyzők: Knöpfler Simon, Braun Herman és Goldberger David; orvos: Dr. Kenyeres Elek.

* Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: A méltó banat leverő sulya alatt fájdalmas szívvel jelentjük, hogy a páratlan jószágú férj, atya, nagyatyja, testvér és rokon id. HADHÁZY ANDRÁS ez idő szerint takarékpénztári igazgató, közhasznú, áldásos életének 69-ik, boldog házasságának 48 ik évében folyó hó 25-ikén d. u. 4 és fél órakor 10 napi szenvedés után csendesen átszenderült egy jobb életre. Porrá válendő részei folyó hó 28-ikán délelőtt 10 órakor előbb a szomorú háznál, aztán az Ur házában tartandó egyszerű szertartás után fognak átadni a végső nyugalomnak. Végisztelesség tételére rokonainkat, barátainkat, ismerőseinket szomorított szívvel meghívjuk. H.-Hadhaz, 1799 febr. 25. Banatos özvegye: Varga Kára. Gyermekai Zsuzsanna férjével, Szabó Lajossal, Endre, Ferencz, Erzebet. Unokái: Szabó Vilma; Szabó Lajos, Szabó Jolán, Szabó Emma Hadhazy Ferike. Testvérei: Hadhazy József ny. kir. járásbíró nejevel: Olas Lujzával és gyermekeivel. Hadhazy Zsuzsanna öz. Mócz Andrasné gyermekeivel Hadhazy László nejevel: Erdélyi Zsuzsannával és gyermekeivel. Legyen áldott meg a sirban is!

* Törvényeségi végvágyatás. Márcz. hó 1-én Szerdán Zobolyák Lajos s társai ellen p. o. ember öléstert. ö.v. Ny gy Mihályné ellen lopás büntette. Bene Sander ellen, erőszakos nemi közösülés bünt. Márczius 2-án Csütörtökön Olajos Gergely s társai ellen hatóság elleni erőszak Karap Imréné ellen, lopás büntette. Gebey Jozsef ellen szánd. ember öés bün kíséal. Márcz. hó 3-ának pénteken if. Erdei Beres Mihály s társa ellen más vagyona megrogálása vétsége es s, t. sértés büntette. Suba Janosóé s társa ellen m. okirat hamisítás büntetteert. Ugybaaz nap itélet-hirdetések. Márcz. 4 én szombaton Toba Eiek és Vajda Dezsónek Székely Ferencz ellen rágalmozás es becsületsérses iránti sajtó tárgyalása lesz az első sz. teremben.

* A csapókerti mult szerdai felolvasó estély újabb bizonytsága annak, hogy a magyar köznép minden jóra fogékony, csak a szivehez kell férni.

A terem most is zsufolva volt. Csúrka J. ur a b o m b á k r ó l beszélt teljesen lebilincselve s gyakran jó kedvre hangolva a közönséget.

Erdei Karoly VI-ik oszt. gymnazista szavalt hazafies, lendülettel. Viharostapsot nyert utána. A armadik szereplő a szőlőszet és gyümölcsészet köréből olvasott fel a Borászati és gyümölcsészeti lapok alapján.

Kivánatos volna, ha a népkönyvtárba hamarosan beszer-zhető volna 4-5 újabb ilyen irányu szakmunka. Különösen a homoki szőlőművelésre kellene megfelelő mű, mert a most kiadott (Darányi által szerkesztett) nagy munka a homoki szőlőkről nem beszél.

Jövő szerdán — s általában a nagyobb munka beálltaig minden szerdán — hasonló irányu lesz a felolvasó estély. Önkéut jelentkező közreműködőt szives köszönettel fogadnánk. Jelentkező aziveskedjék izenetét Sz. K. enitőhoz a Csapó kertbe juttatni.

* Elszámolás a f. é. febr. 1-én tartott teaestélyről. B v é t e l: Jegyekből 609 frt, Perselyekből 223 frt 37 kr. Buffetre adafri, Perselyekből 103 frt, Felülfizetésekbl 109 frt 50 kozasból 103 frt, 50 kr, összesen 1048 frt. 37 kr. Egyéb 6 frt. 50 kr, összesen 1048 frt. 37 kr. K i a d á s: Teremért (Bika szaloda kr. K i a d á s: 197 frt 47 kr. Ételneműekre 157 számlaja) 197 frt 47 kr. Ételneműekre 157 frt 12 kr. Bor és ásványvizért: 89 frt 27 kr, frt 12 kr. Bor és ásványvizért: 89 frt 27 kr. Nyomatványok és bélyeg 77 frt 49 kr. Egyéb kiadás 67 frt 81 kr. Összesen 619 frt 13 kr. M a r a d v a n y: 429 frt 24 kr. Midőn M a r a d v a n y: 429 frt 24 kr. Midőn teaestélyünkről ezennel elszámolni szerencsénk van, kedves köteletségünknek tartjuk mind-

azoknak, kik közreműködésükkel ez est sikerét előmozdítani szivesek voltak, egyletünk nevében halás köszönetet mondani. A filléregylet elnöksége.

* Elveszett. A pénteki szini előadás után egy színházlatogató a földszint balközépi 6-ik sor 1-ső számú heiyen jó minőségű gukkert börtokbun. A ki véletlenül megtalálta sziveskedjék azt a színhazi pénztárnál vagy a portánál esetleg a H a t v a n u t c z a 42. s z á m u h á z k e r e s z t é p ü l e t é b e n lakó tulajdonosnak átszolgáltatni.

Alborák ex-lex van.

Az 1899-ik évvel nagy változás állott be Magyarország gazdasági életében, ugyanis a z e x - l e x á l l a p o t bekövetkezett.

Felmentve érezzük magunkat és t. olvasóinkat attól, hogy elmondjuk nekik, mi az az ex-lex?

Előre nem látható változásokat idéz elő ez az ország hatalmi körében stb.

Igy olvastam ezt egy nyugalmas délután a redakcióban, mellettem félelmesen csattogott az olló, mivel ujdonságokat vágtak ki, a főmunkatárs vezérczikken dolgozott.

Egyszer csak kopogtattak:

— Bravó! Hat ön az kedves Alborák? Alborák lépett le s nyögve válaszolt: Igen!

I. (Váratlan teleplezések. Alborák uj alapjában mutatja be magát.)

A panaszosan hangzó szavak felkeltették figyelmemet és Alborákra néztem.

El voltam hülvé.

Nyaka kendőkkel volt körül csavarva, fején rémitő szab. fűthető cilinder, kezében bot helyett szab. szeszfokmérő, arczán a kétségbeesés nem is ült, hanem ugrált.

Sz. Isten! Mi lett ez emberrel?

- Mi leli ön!
- Jaj, a helyemet nem lelem!
- Mi baja?
- Hosszu sor!
- Üjön le és beszéljen.

Ezzel mellem ült.

II.

(Miért oly sápadt Alborák? stb.)

- Hat ön igazan Alborák?
- Csak voltam! Mert bú környékez
- Engem a hitelezők, de az se baj!
- Hagyja, nem köt mar engem semmi

ehhez a élethez s egy ujságlapot nyújtott át nekem.

— O.vassa?

— Én átvettem a lapot és ó szórakozottságból cilinderét a fejembe nyomta, mit sajnós, eleinte nem vettem észre.

III.

(Emelkedik a hő. Most sül ki az egész stb.)

A lapban az ex-lex állapotról volt szó. Figyelmesen átolvastam, miközben kellemetlen hőséget éreztem.

— Ejnye be fűtöttek máma, pedig más-kor nem szokásuk — gondoltam magamban. Utoljára már kendővel kellett törülőm az izzadságot.

— Én ebből eddig nem értek semmit.

— Helyes! Most sül ki csak —

— Azaz kislül a szemem. Nem érzi, mily hőség van?

— Nem én, sőt inkább hidegnek találok a kezemet s a fejem fázik.

— Nekem is az ön eszméitől.
— Oh kérem, hisz csak most kezdek beszélni.
— Halljuk!

IV.

(Végre is megtudjuk, mi a baja Alboráknak.)

— Ugy-e bár, most ex-lex állapot van?
— Nem lehet tagadni!
— Akkor tehát én nem ihatom se r t i!
— Miért?
— Mert a serivás nekem szabály, most pedig a mi szabály, az lesz szabálytalan.
— Mit csinál akkor?
— Izzom bort!

Felkeltem:

— Komolyan beszél?
— Természetesen. Adjon kölc-ön 10 frtot.

— Van, de ex van, azaz nincs annyi pénzem. Ergo, még én kérek önötől.
— Akkor inkább maradjunk a tárgynál.

Látja ezt?

— A szesz mérőt?
— Igen!
— Mire való az?
— Evvel mérem, hogy hány percentes a bor!

— Nos, mit tapasztalt?
— Hogy a bor nagyobb foku, mint a ser, ergo fokozott mértékben rugom be tőle.
— Ahá, azért néz ki oly rosszul!

V.

(Az angyal (Engel)-ok az égen táncolnak és más érdekes dolgok.)

— De hogy. Hanem fáj visszagondolnom az Arany napokra! — mikor még sert is ittam!

— Higyje el, nekem is!
— Még a sok hamis bortól az angyalokat (Engel) látom az égen táncolni. Rendesen kiszól aztán, hogy én tántorgom berugva.

— Szokott ön józanul talán?
— Nem, én tántoríthatlan hazafi vagyok. De a hamis bor elrontja a gyomromat.
— Maga kis hamis! És mit akar most nálunk?

— Ön újságíró, írjon az ex-lex ellen, mert ha sokáig tart, Exborák lesznek.

VI.

(Miért szünnék meg a bórák?)

— Ugy-e, akkor megszünnék a bórák?
— Szó sincs róla! Azaz most volt s ezzel Alborák rak módjára hajladozva haladt kifelé, köszönetünket szóra se méltatva. Utóbb sült ki, hogy Rakosinak lapunk részére beküldött egy tárcáját csente el magával s eladta a Kohakurens vállalatnak 20 frtért.

(Igy bizony az ember Alex Borák Emőd Máriában! (alias: Albo*) Rak.)

(—sári)

IRODALOM.

* Szabályzat az orvosok és gyógyszerészek számára. E címmel egy használható kis füzetet küldtek be szerkesztőségünkhez, mely a 99000/1898. sz. belügyminiszteri azon rendeletet tartalmazza, mely egyúttal szabályzatot képez azon orvosok és gyógyszerészek számára, kik az országos betegek a p o l á s i a l a p, továbbá más állami vagy nyilvános felügyelet alatt álló alapok, b e t e g s e g é l y z ő p é n z t á r a k költségére gyógyszereket rendelnek

*] Albo fehér. Nyilván a koronaserre való vonatkozással. Szerk.

vagy készítenek. A füzet I. mellékleten vannak felsorolva azon hivatalos gyógyszereszeresek, melyek közalapok számlájára egyáltalában nem rendelhetők (összesen 147), a II. mellékleten pedig: a mintaszerűleg (normaliter) rendelendő gyógyszerek vegymintái. A 16 oldalos füzet ára 60 fillér, mi elég drága Kiadja L a n g József Nagyváradon. A füzet ismertetésére még visszatérünk.

Négy esztendő. Irta Veridicus. Ismét egy terméke a koronypárti sajtónak, mely különböző álnévek alatt akarja megtevésztetni az ártatlan választókat. Szerencsére ezek több belátással bírnak és félre vetik az oroszlanbörbe hulló gúváltalan okoskodást. Veridicus füzetében B a n f f y Dezső báró védelmére kell és: A korona és a nemzet, Az egyházpolitikai reformok, Kálnoki és Agliardi, A közjogi egység, A millenium, A királyi varlak, Magyar udvartas, Miniszterelnöki palota, A Szent-György tér, A nagy ünnep, A magyar zászló ellenségei, Uralkodók üdvözlet, Király és nemzet, Mária Theresia és III. Béla, A honvéd-tisztképző akadémia, A német császár Budapesten, Fiume, Névmagyarosítások, Az agghonvédlek, Szociális és gazdasági reformok, — A kiegyezés, fejezetei alatt tárja elénk a négy év eseményeit Banffy báró dícsőítésére, czélzatosan elferdítve. Mint a fejezetek címzeiből látjuk, a kis röpiratocska számtalan fejezeteiben olyasmint is erdemül tud be a nemes bárónak, mit a viszonyok önkéntelenül idéztek elő; vagy az ellenzéki pártok programjába régestől felváltak véve.

Egy pechje mégis van Veridicusnak. — Elkésztet röpiratával és a Banffy cabinetet nem mentette meg a bukástól. Inkább necrolognak illik be és jelentőséget egyáltalán nem tulajdoníthat neki senki.

A füzetet az Athenaeum irod. és nyomdai r. t. adatta ki.

Jósolás a kézből. Szenzációs irodalmi esemény az a munka, amely most hagyta el a fővárosban a sajtót. Ifj. Lónyai Sándorné, Lónyai Sándor orsz. képviselő neje, a kinek megjelenése az irodalomban méltó feltűnést keletkezett, ez alatt a cím alatt nagybecsű művet írt. A Jósolás a kézből, a kéz vonásaiból von le következtetéseket a szívre, a jellemre. A gondolkodásra, szóval az emberre. Hisz a kéz — mint a munka szerzője elmondja — minden időben az erő s a hatalom szimbóluma volt, a régiéknél a közvetítő az ember s az ég, a föld s az alvilági lélek között. A tudománya is régi: a chaldeusok s a héberék, akik misztikus s érkefeletti tónokért rajongtak, már hajdanán megbecsülték az értéket. Ez a mű tárgya, a mely még a frenológia, a graphológia, a fiziognómia s misztikus tudományról is tartalmaz frappánsan eredeti, szellemes ötleteket. Szóval olyan chef d'oeuvre az egész kötet, melyet tan csak az izlés megfinomodott kiváltságosainak szabadna a kezébe adni. Az a mód pedig, melylyel ifj. Lónyai Sándorné az anyagát feldolgozza, egyszerűen elragadó. Az elvont, sokszor hypertranszcendentális ideák közül csakúgy szikráznak a merész ötletek, s a pittoreszk megjegyzések, az édesen grációzus sóhajok, melyekből kimosolyog az asszonyi lélek minden varázsa. Néha mintha kissé hamiskás volna a komolykodása, de általánosságban a meggyőződésnek ad benne kifejezést. Az egész munka fölött kedves filozofismáival olyan exotikus hatása, akár csak egy régi, aranyos díszű, de mégis leheltekönnyű brüsszeli csipke. Különösen az a nagy siker, a mely a Jósolás a kézből című könyvet már a megjelenése első óráiban a napisajtóban követte, tájékoztatót ad az értékeről. A Jósolás a kézből a szenzációs műhöz méltó gondolat s fényvel s Sachs és Pollák budapesti könyvkiadó cég kiadásában (VI. Anbrassy-ut 37. sz.) került a könyvpiacra, famegtes papíron művészi kivitelű, színes, stilizált címtappal, nagy 8 alakban. Kapható minden hazai könyvkereskedésben 1 frt bolti áron.

Különfélék.

Repülő férflak. Főhíttelenül mulatságos történet az, amelyet szájról-szájra adtak legutóbb Hamburgban. Az esemény színhelye egy keresett hamburgi ügyvédnek a szobájában, a főszereplője egy nagyon csinos és nagyon erős oroszlanzelidítő nő. A derék hölgynek nagyon rosszul ment a dolga Hamburgban, adó-ságokba keveredett, be is perelték. A minap elment az említett ügyvédhez, hogy valami 7 márkás adósságot lefizessen. Tíz márkát tett az asztalra s kérte a visszajáró pénzt. Az ügyvéd megtagadta a 3 márkát a költség egy részének jelentette ki.

— Nem kapom meg a pénzemet? — kérdezte haragosan a kisasszony.

— Semmie-etre sem! felelte az ügyvéd, sőt udvariasan bár, de kétségtelenül távozásra hívta fel vendégét.

Ez már sok volt az ifjú hölgynek, ahi hozzá volt szokva ahoz, hogy még a sivatagi királyai és királyonői is tisztelettel nyúlják meg a kezét. Egy kis fiskális mervee pákozni.

Még föl sem eszmélhetett a szigorú férfit és már is ott volt a levegőben izmos kezétől szorongatva. Mint kis iskolagyereke, úgy lóbálta meg néhányszor a feje fölött a barbos hölgy, aztán határozott lendülettel az asztal mögé perdtette, éppen a papíroskoszt kellő közepébe. Ugy kalimpált a két láb a levegőbe, miközben segítséget kiáltott.

Szolgálatkészen ugrott be az irodavezető s egy pillanat alatt fölismerve a helyzetet, az amazonhoz ugrott. Az sem volt reál, a tamadókat főkaptá és mint pelyhekkönyvi labdat egy másik sarokba vetette, hogy csak úgy káprázott tőle a vakmerő ember szeme. Végül emelt fölvel, büszkén távozott a kis labdajáték végén a fölingerelt kisasszony. A következő jelenet színhelye természetesen a bíróság tárgyaló terme.

A tenger hullámai. Érdekes tanulmányokat tett a tenger hullámairól dr. Schott. Ezek szerint viharos időben a hullámok hossza két-záhatvan—negyszázhuszhat lábnyira is nő, de ez a hosszúság csak kilenc—tizenöt másodpercig tart. A legnagyobb hullámot az indiai óceánban észlelte, az 1150 lábnyi volt s gyorsasága óránkint negyvenhat tengeri mérföld, tartama 15 másodperc. A hullámok magassága elevelben sokkal kisebb, a torony-magasságot csak ritkán éri el. Dr. Schott csak harminczkét lábnyi magasságot látott, de annyit elismer, hogy néha hatvan—hetven láb magas is lehet. Rendeltéleg áramlatnál a legmagasabb hullám négy—öt láb.

A néger fehéren születik. Eddig azt hittük, mi, laikusok, hogy a néger feketén születik. Most, ha a The Lancet című orvosi lapnak hinni lehet, megváltozik a véleményünk ebben a dologban. «Az igazi négernek — mondja a Lancet — a mikor a világra jönnek, nem feketék, hanem rózsaszínűek, mint a fiatal patkányok és csak a harmadik, vagy negyedik hónapban feketednek meg.» Hozzáteszi még, hogy színüket az éghajlat adja meg és csokoládészinű barnaságukat nem szüleitől öröklék. — Tekintve, hogy erre felé ritkán lát néger születni az ember, vegyük tudomásul a Laocet kijelentését.

Kideríthetetlen. A nemrégiben meghalt d'Ennery «l'Aieule» című drámája színter került egyszer Compiègneben, a mikor ott tartózkodott III. Napoleon és felesége. A darabban egy tájeseen megbénult anyós szerepel, a ki megmérgezi a menyét. Eugénia császárné sehogy sem tudott belenyugodni abba, hogyan szerezhetett mérget az öreg asszony, a ki soha nem mozdult ki a káros székéből. Kiváncsian megkérdezte végre d'Ennerytől:

— Ugyan kérem, mondja meg nekem, hogyan szerezhetett ez az asszony mérget, a mikor pedig ki nem mozdult soha a házból.

D'Ennery nem vesztette el a lélekjelentését, hanem így szólt:

Engedje meg, felséges asszonyom, de ez kideríthetetlen, soha sem árulta el a titkát az öreg asszony. A császárné felkaczagott.

Az anyós.

Valóban unalmasak és izléstelenek azok az anyósvicczek. Az én anyósom például valóságos angyal. Boldog ember! Az anyém még él!

Az ok.

Őn azt mondja, hogy tudja, miért szökött Kovács Amerikába, pedig nem is ismerte! De láttam a feleségét.

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi és iparkamara köréből.

A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmi leírásokat küldte be: Bogárfogó készülék. Folytonos üzemű mozgatható talppal bíró kemence kerámiai termékek égetésére. Gabonapánczológép. Petroleumgáz izzó lámpa. Eljárás szines fényképek előállítására. Ujjasok jégvermeken. Eljárás kukorica szár leveleken feldolgozására. Ujtás husvágó gépeken. Mentő készülék villamos vasutak számára. Ujtások ágyukon. Ujtások tekeasztalokon. Kör kemence folytonos üzem számára. Eljárás és készülék nedves falak gyors szárítására. Berendezés torpedók kormányzására.

Mindazok, a kik a találmányok iránt érdeklődnek, azok rajzait és leírásait kamaránknál megtekinthetik Debreczen, 1899 febr. 23. Keresk. és iparkamara.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1899 évre szükséges zöld flaneli, zöld seiyem szövet és posztóvörös plüss és gyapju függöny szövet szállításának biztosítása czéljából f. hó 27-iki lejárattal nyilvános árlejtést hirdet.

A m. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon az 1899 évi terméskö szükségletének fedezés czéljából f. é. márczius hó 8-iki lejárattal nyilvános árlejtést.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a f. év első felében feleslegként összegyűlt ócska fennemű anyagokat értékesíteni szándékozik. Az ajánlatok f. évi márczius hó 8-ikáig beadandók.

A fenti hirdetésményekről a feltételek kamaránknál megtekinthetők. Debreczen, 1899. febr. 23. Keresk. és iparkamara.

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac. Február 25. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kgron felüli 47-47 1/2 kr. Közép (páronként 300-400 klg. súlyban) 47-47 1/2 kr. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 51-52 krig. Fiatal közép (páronként 251-320 klg.) 49-50 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 kgrig terjedő súlyba. 48 1/2-49 kr. Szerbiai: nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 48-49 krajczárig, közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) 48-49 1/2 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 47-47 1/2 kraje árig

Sertéslétszám: 1899. évi febr. 23-án volt készlet 28.823 darab, 1899 febr. hónap 24-én felhajtott 533 drb, 1899 febr. hónap 24-ik napján elszállított 584 darab 1899 febr. hó 25-ik napjára maradt készletben 28.772 darab. A hizott sertés üzletirányzata kelemes.

Budapesti gabonatözsde.

febr. 21. készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Table with columns: Búza, kilós, Ar 100 klg., 100 kilogramm ára, Min. hekt.-ben, Ár kilógramm. Rows include Bánsági, Tiszavidéki, Pestvidéki, Fehérmegyei, Bácskai, Észak má, Kozs elsőrendű, másodikrendű, Árpa takarmánynak, égetni való, serfőzdei, Zab, Tengeri bánsági, más nemű, Repce bánsági.

CSARNOK.

A rendőrkapitány ur párbaja.

Humoros regény.

Írta: Mocsáry Miklós.

IX ik fejezet. (21.)

Tobiás meg volt lepetve a dolgok ily fordulatan. No hisz szép kelepezébe jutott. Szerencsére arra tartott a miniszter, cerce-t folytatta. Traxler Tóni bácsi észrevette Tobiást, s látta a kapitánnyal beszélgetni. Tobiást hirtelen előrántotta és bemutatatta a miniszternek.

Lágyfuvalmi Lengeszél Zefir, a Nemzeti színház érdemekben gazdag tagja.

Ezen először is Tobiás csodálkozott el. Ő volt Kraxelhuber Tobiás (számmellenőr) lett Papp Gyula (sikkasztó), most báró Laposy Benó (nagybirókos) és ime le s z Lágyfuvalmi Lengeszél Zefir (szíelősz). Ő itt az összefüggést nem sejtette. Ő csak azt látta, hogy a dolgok tiszta folyasat nem látja.

A miniszter arca felragyogott és atölelte Tobiást. Azután tovább haladt.

Tobiás előtt khaos volt az egész s felrevonta Tóni bácsit, hogy tőle valamit megtudjon:

Kérem Uram!

Tessék!

Eszerint én színész vagyok.

Persze. Már le is tetszett tenni a bajuszát.

A bajuszomat?

Igen.

(Már a második ember, ki Tobiás bajuszáról beszélt, melyről neki nem volt tudomása, képes volt dühbe jönni. Ő!)

Honnan tetszik engem ismerni.

A rendőrkapitányságnál is g y tetszett nekünk bemutatkozni.

En?

Tobiás még kevesebbet értett az egészből. Ilyen zürzavarban meg kell az embernek bolondulni.

A Tükör érdemes szerkesztője jött a két beszélgetőhöz. Azon kezdve, hogy mily jó hozzá a miniszter, a szubvenció, biztos.

Arra kérte Tobiást, hogy most már ne menjen Sakosy Jenőhöz. Az ellenzék smucig éljen a kormánypart.

A másik lap a "Varasdi Hirharsona" szerkesztője Claquehutes Frigyes nyomon követte a minisztert és élénken beszélt vele, melyből csak egyes töredékek hangzottak ki.

"XX. evfolyam . . . szedőgyerek . . . közszükség . . . hivatott erők . . . díjazott belmunkatárs . . . kiadónk . . . dicsekvés nélkül . . . olvasott . . . kormánypart . . . szükség . . . eredeti közlemény . . . módosításával . . . előfizető . . . nagyobb számmal . . . előfizetési felhivas . . . jöndulatu pártfogás."

(Vagyis mint látjuk a "Hirharsona" szerkesztősége csakély módosítással elmondta a "Tükör" szerkesztőségének a VII. fejből már ismert öndicséretét. A módosítás abban állott, hogy ellenzéki lap lévén, igerte, hogy at meg a kormánypártra, ha kellő szubvenziót kap A miniszter ezt meg is igerte.)

Fordítsuk figyelmünket a teremnek egy más részére. A miniszter azon kívánságát nyilvánította már előbb, hogy a tánc az ő jelenlétében is folyjék. Mig tehát a cercele tartott, addig a tánc folyt.

A báró meg mindig egy szögletben volt Kóbiával. Vitakoztak.

Azután mondja, arra se emlékszik, hogy kölcsön adott nekem 10 forintot. Ezzel Kóbi valóságos hősi tettet követett el, mikor felemlítette.

Persze erre emlékszem. Vissza akarja talán adni?

Erre az egy szóra Kóbi úgy elpárolgott, hogy nem is láttak, míg fel nem olvasott.

A báró kiszabadulva, sietett felhívni tánczra Ilkát. Ilka szívesen fogadta, de szemrehányásokat tett neki, hogy teife a rózsáját, miről persze a báró semmit se tudott. Elkedvetlenedve vonult vissza a tánczról és a kártya-terembe sietett.

A miniszter ekkor olyasmit követett el, mi a jelenlevőket bámulatra ragadta. Levetette a kabátját, mellényét és a walczer ütmeire csardást kezdett jarni egymagában.

Mint hogy ezt a hűstő italok hatásának tulajdonítottak, határozatba ment, hogy megszakítják a bált s a felolvasó estélyt hangversennyel összekötve most tartják meg. Hirtelen székeket hoztak be, a bálanyai emelvényre leültették a minisztert, vele szemben volt a dobogó. Első programponnt fekete-bázi Eivira kisasszony zongorajátéka volt, mely (mint a Hirharsona más nap írta) művészi magaslapon állott; erre felszólítottak, illetve előhívtak Kóbit, hogy humoros felolvasását tartsa meg. Mint hogy ez Kóbi részéről semmi ellenkezésbe nem ütközött, a zene közjátéka elhallgatott s ujra elfoglalta a díszes társaság helyeit.

(Folyt. köv.)

valamint fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhöz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárak, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat s szineken

2

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős, pikkelyes ső nőrt (flechten) s az e bajjal együttjáró kiállhatatlan bőrvizskéteget jó állás mellett gyógyít, sőt azokat is, ki gyógyítás sehol sem találtak. A Dr. Hebra sömörirtő-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. Ára 6 frt o. é. vám- és postadíjmentesen (levéljegyekben is) utánvétellel 50 krral drágább. Kapható: St. Marien-Droguerie Danzig. (D.utschland.)

POLGÁR SÁNDOR

egyet. gyakorlott kőzetész
Budapest,

VII Erzsébet körút 50.

Legelőnyösebben beszereshető, orvos-sebészeti és beteg-ápolási eszközök. Gummiárak stb. stb. Servikötők, has- és köldök-kötők saját okos módjára szerint szavatosság mellett gyorsan készíttetnek. Ujdonság! Polgár-fele Suspensorium frt 1. 60 kr.

Valódi francia különlegességek.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Utánzás ellen védve 1858 sz. alatt.

Mariaczei gyomorcsépppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújság, savanyu felbűffogés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaki-választás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörccs, szűkölés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott gyomortulterhelésnél etelekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoikáknál.

Említett bajoknál a Mariaczei gyomorcsépppek évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Carl Brady, Apotheke zum „König von Ungarn“ Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszer-tára Budapest. Király-u/cza 12. sz.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits István, Dr. Rótschnek V. Emil, Tamassy és Balázs gyógyszerészeknél. **Dioszegy:** Vaday Ignác, **Ér-Mihályfalván:** Mátray István. **Hadházon:** Farkas Ödön. **Kabán:** Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

A ki tartós és erős öltönyöket
jutányos áron akar vásárolni, az szabómestere által csak a
Stikarovszky János, Budapest
(V., Erzsébet-tér 16. szám)
cségnék mintakártyáit hagyja előmutatni.
Ezen cségnék szigorúan szolid üzletvezetése kezeskedik a ki-
elegendő kiszolgálásért.
Sem májas rablított, sem másféle megvesztegetések által nem
szerezhetők vevők. — Szaklap szabóknak ingyen.

Cs. és kir. 7. hadtest hadbiztoság.

1069 számhoz.

Gabona bevásárlási figyelmeztetés.

A cs. és kir. 7. hadtest intendánsága kereskedelmi szokvány szerint, raktár-
szerü minőségű következő árucikkeket vásárol:

Beszállítási idő.	A cs. és kir. élelmezési rak ár szükséglete		A cs. és kir. élelmezési fiók raktár szükséglete
	Temesvárott	Nagyváradon	Sz. g. de
	b u z a	b u z a	b u z a
	m é t e r m á z s a		
marcius végeig 1899	600	300	300
julius hó végén új b u z a	800	460	300
összesen	1400	760	600

Ö-szükséglet: buza 2760 mmáza.

A beszállításnak díjmentesen a fenti élelmezési (fiók) raktárhoz kell történnie, hol az átvétel is eszközöltetni fog.

Egyébiránt érdekelt felek az e hó folyamán a 7. hadtest területén levő városi főkapitányi hivatalok, gazdasági egyletek, kereskedelmi és iparkamarák, valamint a fenti cs. és kir. katonai élelmezési raktárak által kibírdetett részletes gabona bevásárlási határozatra és fenti nevezett katonai élelmezési raktáraknál betekintés és megismerés is lehetővé tehető, Temesvárott febr. hó 20-áról keltezett szokvány füzetere figyelem ztetnek. Temesvárott, 1899. é. febr. hó 20-an.

A cs. és kir. 7 hadtest intendánsága.

Megjegyzés: A 7. hadtest intendánsága különös meghagyása nélkül eszközöltetett vagy utánnomat nem díjaztatik.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A cég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadoncsesmetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 50,000 drb; vadoncsesmet-állománya 8 millió. A cég éveként 4500-5000 rendelőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a

homoki szőlőtelepítőknek kincses háza azért, mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy tulságosan kövérített talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult **Berecki Máté** mezőkövácsházi hírneves telepítő volt. Ugy magasderékü valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszibarack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és operből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azo: erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák dbja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaürítés folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökérzetüként fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczok is bármely számban és erősségben megrendelhetők a fentirt cégnél. A gazdag gyökérzetű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frt terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-czím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, Czepléden.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!